

IGANDEAN BILBAO'N

Paxisten egazkiñak koldarkeriz be- teta Bilbao suagatu eben

Kale ugaritan katelak egin ebezan.-Garezti ordaindu eben egazkiñak euren
ausarkeria.-Egazkin bi luñera.-Bata Arigoriaga eta Galdames bitartean, bestea
Legutiano ingurutun.-Alemania'ak Euzkadi'n.-Bonben kaltiak.-Illak eta zauri-
tuak.-Gure egazkinlarien adorea eta ertzañen lan txalogarria.

BASATIKERIEN ORDUREN

Gure eskintza

Paxisten rola bat entzuten genek. Gure eskintza.
Paxisten izenak. Izaki yori ta ugarra. Eneka ofatila. Iganleak gorda-
tea gaitzat. "Guk, inoan, igandea oso orotik betetan dogu. Gure eskintza
du alio jai ori betetan igand, asatun guda-onteko eskintza. Gure
ez dogu egin, eta egin bial izanetan aurkitu garlanean atzeratu egin
dogu."

Paxisten izen mundu zear ifatiaren bid z joazala, Bilbao'ko ka-
letan, lura jo, eben egin autsa gietan bilan oraindik, eta lufan ja-
txitean odol eugabeak iruntzen eb n, rof- ofi eta garbi zan odola bal-
tatu eta lotu g ratuaz, Paxisten egazkiñak koldarkeriz eta ankerke-
riz jaurti eben b runoren lotatzak ziran.
Eta atzo igandea zan, atsedean egiteko eguna, Jaungoikoa gurtu eta
aintzaldut ko eguna.

Ba'daki ori Paxisten eta ba'da'de bere adizkid ak?
"Guk, inoan, ez dogunak, eze egin ez dogunak...", inoan orain
tsu paxistak Laster Batza'ra zuzen lurtako idazid bat n.

"Efe eta illoa z dogunak..."
Munduak paxistak belatzen jaraituko eta dau kistartasun-
naren izenez itz egiten dautsela ta beste barik, inoiz illoz b' s ntidu,
sinistu eta bizi ezeben eta ez daben kistartasun batez izenez itz egiten
dautsela ta best barik?

Egurdi zaratatsua gendun igandean Bilbao'n.
Paxisten egazkiñak gaitan izan genduzan, eritza eta zoritza za-
balitzen, Mola'k iragarita gendun: "Makurtuten ez ba'zaro, zuzen efi
guztia bifindu eta ezertu eta triskanta lagako dot".
Mola'k itza beteten asi dau, Paxisten igandeko, atsedena goratzen
jarduan egun berbertan.

Mola'k eritza bialdu dauku.
Ba'ha Bizkaya'k inoiz ba'ha b kalzietago begratzen dautso, inoiz ba'ha
sen'ago, inoiz ba'ha solafuago gure izatean.

Jausi diran etxak eta izuri dau odola ez da gure makalgafi eta
atzeragafi. Lura jotako etxe ofen autsak kilididu b afan gorputza
endotuten dauku, odolak atzeratu beaean gogoa zindotu eta jaso eta
elbura bakaf eta zuzenari, azkatasunari, ben-ben, zind- lido eta oso
osorik begira ipintzen dauku.

Mola'k bialdutako suak batzuk eritza ofeko ditu; beste asko, bes-
ko guztioz gure maitasunean goritu, gure usmoetan gartsututeko ba'ha
ez da izango.

Bizkaya'k ez dau bufurik makurtuko suaz ikaratuta eta betiko
jausten diranak zindoki gurtuten jaingo dau.

Orixo da paxistak itzez goratu eta kintzekaz oinperatu eben igan-
de kistaf bateko eskintza.

ERITZAK EKARLEAK

Barrio Bilbao'n izan doguz paxisten
egazkiñak.

Eta eritza eta negafa, kalte eta
zoritza paxista zabaldu dabe.

Mola asi eta da bere agindu gogof
eta biotz bakua beteten? Nun botaten
ebezan ezekizala jaurti zituen atzo
bomba guztia. Aurteik afu eta au-
keridu bak toki berezi eta zuzenik
barik.

Guda-lekuak edonun eta edozer dira
uste baten Mola'rentzat.

Legoa besterik dala?

Zer ardura dautso berari, bere afo-
tasunari, gizon batzuek egin lekezan
lege eta aginduek?

Guda zindo, legeko guden egunak
amaitu ziran. Eta emakumeak edo um-
gaisoak izan jausten diranak ez dago
ardurarik. Beldua sartu, eria pastu
eritza zabaldu. Orixo da paxisten
lege bakara. Ba'ha ez dabe euren as-
morik lotuko.

Ekitza gaitza eta oker oiekaz eria
berotu, eta alkatutia besterik ez dabe
lotuko.

Eurentzat gaitza irabaztia beste-
rik ez dabe irabazten atzo ekitzekaz.

ADAR OTSAK

Amabak eta bost minututan jo eben
en'ngo adara.

Laster afisku-iragarlea jo zan. Or-
durako jentea gordeleketan sartuta
egoan. Egazkiñak etzan agertu Bilbao'
ra, Bolueta inguruzko etzen ikusi
genduzan eta mendian jaurti zituen
bomba batzuk. Laster zan bakera Bil-
bao'n eta jentia kalera urten eban.

Ordubatak inguruan bafiro entzun
zan adara.

Oraingoan ba'ha afisku-iragarlerik
etzan jo eta laster izan zan bak-adi
erazi'a. Ez luzarorako.

Ordu erdi ba'ha len bafiro adarak
ots egin eben.

Eta paxisten egazkiñak Bilbao'ren
gañetik ibili ziran.

Berun ilkora alde batetik eta bes-
tetik zabaldu eben.

Ez na'gi ala astirotsu, erin eta za-
lapartada bizian ba'ha, gure kazakak
ofelara biartu zituzela ba'ha.

Zabalburu enparantzan beste bi jau-
si ziran.

Bata iroletan saftu zan. Lef egin
ebanjan zauritutako eta idako batzuk
egon ziran.

Bigarrea "Villa Mena"ren orma on-
duan jausi zan.

Beste batek ler egin ebanean Ipafa-
ga kaleko etxo batzuk apurtuta ge-
ratu ziran.

Bomba gelagok ler egin eben orain-
dik.

Solokoetxe kalean etxe bat oso oso-
rik lura jota geratu zan, 13'garren zen-
bakia eroan bera.

Conde Mirasol'en jausi zan batek
kalteak egin zitun.

Bardin Ribera kalean jausi zanak.

Begonia aldea izan zan gogoren joa.

Kaltek gien be bertan egon ziran.

Antxia amatasun-etxea izan zanean
jausi zan bat. Etxe ori orain kartzela
biartuta dago. Zauritutako batzuk
egon ziran ezin ukatu.

Quintero'ren jauregian jausi zan bes-
te bat eta bafuan ler egin. Etxean
kalte ugari egin afen, giza-semien af-
tean etzan ezer egon.

Kalte ugari egon ziran baita Maes-
tro Izar'kaleko 4 zenbakidun etxean.

Etxe au auferako suagadetan jo eta
apurtua izan zan eta orain bafiro tris-
kanta geratu da.

Zumafaga kalean, kalzadetan jau-
si zan bat, Alizau eban lufak aureko
etxe baten kalteak egin ebazan.

Bilbao'ko Udalak Solokoetxe auzu-
an daukoan etxe-merketan leyer
(kristal) ugari apurtuta geratu ziran.

Begonia tranbiaren tunel baten ga-
ñetan jausi zan bat. Originalik tunel

Orixo ikusi, eritza euren albitari dautso. Ba'ha ekitza bat bifindu ta, zafituta. Eritza ekitza, bere
ego-azpitetan eta eritza ekitza eban bere ego-ganetan. Eiza edefa gure egazkiñak igandez lotu ebena.

Kalietan zuloak, ibai ertzean lertze-
ak eta abar igari genduzan.

Autonomia kalien aintz jausi zi-
ran.

Gordonien ertzean, Madariaga'ren
edari-etxean eta "Toki-Ona" jatetxean
jausi ziran batzuk. Kalteak egin ebe-
zan. Baita gizon batzuek jo ta beratu

Elguera kale estuaren ondoan jausi
ziran beste batzuk. Txabola bat apur-
tu eben. Eta geldi egoan belbil batek
su afu eban lertzearen indaraz. Tran-
biaren bidean be kalte batzuk oafu
genduzan. Ez andiak. Etxetako orme-
tan bonben lotatzak irakuri leiz.

San Francisco kalean bi jausi ziran.

17 zenbakitik 21 bitarteko etxeen
kaltiak egin ebezan. Bardin 15'garren
zenbakia daroan etxe-ormetan.

Zabalburu enparantzan beste bi jau-
si ziran.

Bata iroletan saftu zan. Lef egin
ebanjan zauritutako eta idako batzuk
egon ziran.

Bigarrea "Villa Mena"ren orma on-
duan jausi zan.

Beste batek ler egin ebanean Ipafa-
ga kaleko etxo batzuk apurtuta ge-
ratu ziran.

Bomba gelagok ler egin eben orain-
dik.

Solokoetxe kalean etxe bat oso oso-
rik lura jota geratu zan, 13'garren zen-
bakia eroan bera.

Conde Mirasol'en jausi zan batek
kalteak egin zitun.

Bardin Ribera kalean jausi zanak.

Begonia aldea izan zan gogoren joa.

Kaltek gien be bertan egon ziran.

Antxia amatasun-etxea izan zanean
jausi zan bat. Etxe ori orain kartzela
biartuta dago. Zauritutako batzuk
egon ziran ezin ukatu.

Quintero'ren jauregian jausi zan bes-
te bat eta bafuan ler egin. Etxean
kalte ugari egin afen, giza-semien af-
tean etzan ezer egon.

Kalte ugari egon ziran baita Maes-
tro Izar'kaleko 4 zenbakidun etxean.

Etxe au auferako suagadetan jo eta
apurtua izan zan eta orain bafiro tris-
kanta geratu da.

Zumafaga kalean, kalzadetan jau-
si zan bat, Alizau eban lufak aureko
etxe baten kalteak egin ebazan.

Bilbao'ko Udalak Solokoetxe auzu-
an daukoan etxe-merketan leyer
(kristal) ugari apurtuta geratu ziran.

Begonia tranbiaren tunel baten ga-
ñetan jausi zan bat. Originalik tunel

ofetan kalte batzuk egin ziran eta ezin
izan eben tranbiak aldi baten ibili. Gi-
zon bat il zan eta beste batzuk zauritu.

Begonia euzuan be etxe bik bon-
ben kalteak agertzen ditue.

Bomba batzuk ibaian jausi ziran.

Ibai ertzean kalte batzuk igarten di-
ra. Marzana'ko nasa edo molan ertz
bat apurtuta geratu zan.

Bonben kalteak gejen agertzen dau-
zana Ituribide kaleko Cotorrue'oren
ozkin lantegia izan zan. Etxe onetan
su ahia egin eta bera jausita geratu
zan. Bafuan gordeleku dagon lez jen-
te asko, egoan. Ba'ha kalterik ezeben
izan gordeleku bafuan egozanak. Ate
safaretan egozanak be batzuk. Gor-
deleku atek safatuta geratu ziran
eta bafuan egon zan jentia ezin ur-
ten al izan eban berandu arte. Gaba
eginda oraindik lanean jafaitzen eban
langileak atek zabaldu al izateko.

Alboneste ikufatz bat dauko. Ale-
mania'ko egazkiñak, saildiateko da. 135
zenbakia dau eta 1935'ko mayatzaren
23'ean emona da.

Egazkiñariak, jatxiteko erabili ebezan
"paracaidas" bat ikusi gendun. Eta Ale-
mania'n egiña zala argiro esaten eban.

Ikufatz edo sello auxe irakuri al izan
gendun bertan.

Gerat: HILFSFALLSCHIRM

Baumuster: A FH 2

Werknummer: 200.979

Gewicht: Kg.

Tag DER HERSTELLUNG: 20 mai

1935 ANFORDERUNGSZEICHEN: FL 30.224-1

Alboneste ikufatz bat dauko. Ale-
mania'ko egazkiñak, saildiateko da. 135
zenbakia dau eta 1935'ko mayatzaren
23'ean emona da.

Egazkiñariak, jatxiteko erabili ebezan
"paracaidas" bat ikusi gendun. Eta Ale-
mania'n egiña zala argiro esaten eban.

Ikufatz edo sello auxe irakuri al izan
gendun bertan.

Gerat: HILFSFALLSCHIRM

Baumuster: A FH 2

Werknummer: 200.979

Gewicht: Kg.

Tag DER HERSTELLUNG: 20 mai

1935 ANFORDERUNGSZEICHEN: FL 30.224-1

Alboneste ikufatz bat dauko. Ale-
mania'ko egazkiñak, saildiateko da. 135
zenbakia dau eta 1935'ko mayatzaren
23'ean emona da.

Egazkiñariak, jatxiteko erabili ebezan
"paracaidas" bat ikusi gendun. Eta Ale-
mania'n egiña zala argiro esaten eban.

Ikufatz edo sello auxe irakuri al izan
gendun bertan.

Gerat: HILFSFALLSCHIRM

Baumuster: A FH 2

Werknummer: 200.979

Gewicht: Kg.

Tag DER HERSTELLUNG: 20 mai

1935 ANFORDERUNGSZEICHEN: FL 30.224-1

ALEMANIAREN LORATZAK

Egazkiñariak, jatxiteko erabili ebezan
"paracaidas" bat ikusi gendun. Eta Ale-
mania'n egiña zala argiro esaten eban.

Ikufatz edo sello auxe irakuri al izan
gendun bertan.

Gerat: HILFSFALLSCHIRM

Baumuster: A FH 2

Werknummer: 200.979

Gewicht: Kg.

Tag DER HERSTELLUNG: 20 mai

1935 ANFORDERUNGSZEICHEN: FL 30.224-1

Alboneste ikufatz bat dauko. Ale-
mania'ko egazkiñak, saildiateko da. 135
zenbakia dau eta 1935'ko mayatzaren
23'ean emona da.

Egazkiñariak, jatxiteko erabili ebezan
"paracaidas" bat ikusi gendun. Eta Ale-
mania'n egiña zala argiro esaten eban.

Ikufatz edo sello auxe irakuri al izan
gendun bertan.

Gerat: HILFSFALLSCHIRM

Baumuster: A FH 2

Werknummer: 200.979

Gewicht: Kg.

Tag DER HERSTELLUNG: 20 mai

1935 ANFORDERUNGSZEICHEN: FL 30.224-1

Alboneste ikufatz bat dauko. Ale-
mania'ko egazkiñak, saildiateko da. 135
zenbakia dau eta 1935'ko mayatzaren
23'ean emona da.

Egazkiñariak, jatxiteko erabili ebezan
"paracaidas" bat ikusi gendun. Eta Ale-
mania'n egiña zala argiro esaten eban.

Ikufatz edo sello auxe irakuri al izan
gendun bertan.

Gerat: HILFSFALLSCHIRM

Baumuster: A FH 2

Werknummer: 200.979

Gewicht: Kg.

Tag DER HERSTELLUNG: 20 mai

1935 ANFORDERUNGSZEICHEN: FL 30.224-1

Alboneste ikufatz bat dauko. Ale-
mania'ko egazkiñak, saildiateko da. 135
zenbakia dau eta 1935'ko mayatzaren
23'ean emona da.

Egazkiñariak, jatxiteko erabili ebezan
"paracaidas" bat ikusi gendun. Eta Ale-
mania'n egiña zala argiro esaten eban.

Igand z, gure egazkiñak luferratu eben alemandar egazkin andijaren ondakiñak. Bilbao'ra ostereak txarto ur
ten eutsan.

(Lagafen ofialdean dafai.)

Atzoko eguna euzko zaingoetan

Lendakaritza'n artutako atzeriko urutidaz-kiak.-Landubako luñak anduteko erabakiak. Emokunak Gizarte Laguntza'n.-Beste gayak.

Lendakaritza

BI MILA LAURLEKO JASO

Atzo Zaingo'ratu ginean Basaldua'tar Kepa idazkari berezi jaunaren izan gerdunaldi oitza, ta auzo esan zigan berak:

—Gaur lendakari Jaun Agurgariak, eskuzabal batek bilduta bi mila laurleko jaso ditu. Zaratat'ar Eramon jaunak da eskuzabal ori, Isusi'tar Jon jaunaren ondasunen arduraduna. Filipinas'elan dagon Panay ugartelak bildu ditu laurlekoak. Euzko Gobernuari egokien deritzaien beaferako.

GUDA-ARAZOTAN

Atzoko goiza lendakari jaunak guda-arazoak aztertzen eman zuala gaineratu zigan Basaldua jaunak.

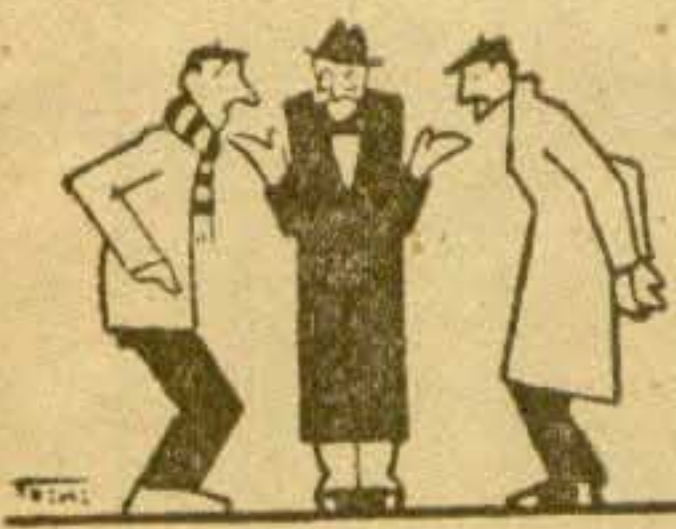
URUTIDATZA

Egunak-egin, beti ere Zaingoan urutidatzi batzuk jasotzen diardutek esan zigan idazkari bereziak.

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

BILBAO'KO izpaingiak

"Euzkadi"

"Lur-Goi" idazlariena da lehenengo zefandako idazlaria.

Guda anker au buruz idazten dau, ta Atila igaro ixan dala esaten dauku idazpurruban.

Abera abo-berotu ori, eritortzearen ikura bekotatzen imitatu daua igaro dala diño.

Oraingo Atila barijau, baña, ez eida lenagoko gudari ankeria, beste bat baño.

Atila bari, oni, Mola edo esango leuski-joi, aurki, onek oia imitatu ixan daben euzko-lufian, eritortze-afatatzagiriari jabi dazabazala-ta.

Araba maila gometutan dau, ta an-irakuten elazan edesti - idaztietzaz ames dazi.

Bere zoritxat geyagorako andixik igaro eizan igaro be, Atila barijaren zaldi erua, ainhait maie ixan ebazan idaztiki eta jayotza-lufagokua ankerkeri-edenaz edentuta izetko.

Idazti mailak, etxeko poza ta ames zoragarijak be, Atila barija andik igarotak ondututa jafi ixan dazabazala diño.

Lotsagari geyagorako, bafiz, gentzearen geyarijak zirala ta dirala esaten daben gizonak ixan e-dera zoritxat gusti onek ekafi ixan dautsezanak.

Auts-afian ija ondutuban jafi ixan daben erriaren bihotzetik bafiz, bere efi-miña abestuten daben abei-aboia goruntz igon eida, entzumendun gustijei abeiaren abesti itun au entzumazoteko:

"Ze ikusten dabe neure begiok?
Au danau dakust galduta."

"Tierra Vasca"

Elizondo'tar J'rena da lenengo zefandako idazlaria, ta euzko abetizaleasuna ta gixarte auziatzaz idazten dau.

Euzko-abetizaleasunak, aldijak eskatzen daben etiketa ereari entzungof egin barik, afetaz begiratu baf leuski-jolakua agertuten dau. Euren asma ta etxetia be, ori ixan eida behepein.

Batezbe, gixarte-azujan, auzi gaxantitsu oni, aldijak-azujan daban eran erantzun baf leuski-jola esaten dau.

Langietza aundija be aundija bixi dala diño Euzkadi'n. Eta langietza aundi oni, bixi-feko bafekua yaken irabazpidiak yokezan nau-ijan emon baf yakezela.

Dirudunak aldeztuten daben etiketaz bide dala, langiliak beste bide bateri begiraten dautsela, agirik gaurza dala diño. Eta euzko-abetizaleasunak, agiriari dagon egi oni, begi-jak ezin etsi leuski-jolala ueste dau.

Egi oni begi-jak iztia, euzko-langiliak beste bide batetik ibiltzen imiteto ziya emotia ixango ei litzake. Euzko-langiliak, bafiz, ekafi egin baf ei-dira, ta ez urfudu.

—Lan-Deya

Egileor'tar Genar'ek idazten dau jenen-go idazlaria.

Aldiko geyatzaz deragitso, ta gixabide-erakusteko erudagari diran atzalpen batzuk egiten dauz.

Donia ixateko, "donia naz" esatia ez ei-la nalkua. Esatia bafak'ek ez ei-da donetasmunik erakusten, egintrazaz bafio.

Ossorio Gaxardo'ren itzak afatuten dauz, eta arek gixabidiaz agertutako etxetia-jak agertu. Gixabidia bakotzak bakotzagan nabaitzen dogun "mate-miña ei-da."

"Barcelona'tik:"

Erkaleko lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Erkalearen urtebetetze-eguna bide, ortik bialdutako urutidatziari eskertso nagokio. España guztiko azkatasun-alde ain kementso gudukatzen arj dan euzko efieri dudan itxaropena, sendotuta beaf agertuaz.

Beste onako urutidatzi pozgafi au An eriketan danden euzko seme leialak bialdutako da:

—Rosario Santa Fe'tik:

Euzkadi'ko lendakari Agur'tar Joseba Andoni'ri. Bilbao'ra, Agur. Euren buruak azkezaletasun-a'deko geyatzaz zientatu dituzten latefien jokabide nabarmenaren aurfen, Zaspikak bat Bazkunak, Euzko Gobernuagan duan itxaropena sendotu egiten du elu, giza-legearen goragafi, geure anai abetizaleak euren bete-beafa kementso beteko dutelakoan dago. ¡Gora Euzkadi'!

—Gaur lendakari Jaun Agurgariak, eskuzabal batek bilduta bi mila laurleko jaso ditu. Zaratat'ar Eramon jaunak da eskuzabal ori, Isusi'tar Jon jaunaren ondasunen arduraduna. Filipinas'elan dagon Panay ugartelak bildu ditu laurlekoak. Euzko Gobernuari egokien deritzaien beaferako.

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Zaingoak zugaizadi batzuk bere esku aritza dute elburu agindu-asmoak. Batzafaren oniritzia lortu beaf le nengo.

Osasun Zaingoak

ZURITUTAKOAK IKERTZEN

Erañegun igandez, Osasun-Zaingo'ko zuzendari nagusi Cordero Mario jaunak buru belari lanari josita eman goiz guztia.

Paxistafren egazkiñak burututako basatikeriaren ondoren negargiñak befi zerbait zufu-mufu edatzen asi ziranean, urutizkiez, batera ta besiera, laster guztietara deika lotu zan.

Laguntza-etxe, efuki-etxe, eritigeti ta ostontzeokotara etengabean deitu zuan.

Zauritutakoak ikertzen eman zuan Cordero jaunak afatsaldea. Basurto'ko Eritigeti joan zan bere begiz zauritutakoak ikusi ta beaf zuten guztia befi bezela gaxteko arduratutera.

Ilunatafiez, befiro Zaingoan izan zuan aldi. Eritigetiaren zundean zauritutakoan izen-lefokada berak eman zigan. Beste alderdi baten damagu euren befi.

Gizarte-Laguntza

EMAKUNTZAK

Zaingo'ko beaf-izanak ornitzekotan, jofaila'ko 17'enez, jasotako emankuntzak onexek dira:

—Agnado'tar Markelin eta S. Sebastian Guillote'tar Josu'k. 205 laurleko; Perez'daf Domeka'k, Sesta. 25; Sesta'ko Zain eta Ateazin Bazkunak. 932; Ugarte'tar Yakoba'k, Mungia, 12; Santutxu'ko Tabeko-olako Batzordeak. 3; Batek, 5; Barakaldo Martinez Aragon gudalorokok, U. G. T. 13 zenbakioak, gudariaren umezurtzaldez, 350; Martinez'daf Jon'ek (egun batuko lausaria), 12.

Danetara: 2.540 laurleko.

DEIA

Ondoren izentatzen ditugunak, afatsaldekoko lauretatik seirak bitartean, Zaingo ontako idazkaritzara euren buruak agertzeko dei dagiegu:

Nabaf Amad'daf Terese, Felix Durand'tar Paul, Muxika Irarribafena'tar Pilomene, Martinez'daf Jertudite ta Sorokunde, Tudela Benito'tar Isidor, Monasterio Gandarias'tar Lauretzi, Otegi'tar Isidor, Ces Perez'daf Imanol eta Joseba, Elduke'tar Justa ta Fernandez'daf Gotzone.

—Gaur lendakari Jaun Agurgariak, eskuzabal batek bilduta bi mila laurleko jaso ditu. Zaratat'ar Eramon jaunak da eskuzabal ori, Isusi'tar Jon jaunaren ondasunen arduraduna. Filipinas'elan dagon Panay ugartelak bildu ditu laurlekoak. Euzko Gobernuari egokien deritzaien beaferako.

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Esanak eder, egiñak lander

"Ez det nai asaldakeriz artu Madrid, uria birindu ta erugabeko asko ilko litzatekez-eta".-(Franco'k)

Washington.—Gaur afatsaldez, Washington'en dagon España'ko enbajadoreak edatu duan agiriak dionez, gudatek asi zanetik epaila arterafokoa asaldariak egindako suaketak bide, 1.207 gudari ez diran il d'ra ta 2.430 zauritu. Agiriariak diotenez gainera, 430 lagun, galduta-ede ez dira agertu; suaketak zatitutako etxepetan ilotzik datzentzat etsi dituzte.

Madrid'en, ildako ta zauritu geien emakumeak eta umeak dira. Azilez bakofik 206 emakume ta 48 ume il ziran snaga-ketan.

Madrid suagutzen, igazitako n'ilez 23' gatenaz, asi ziran asaldarien egazkiñak. Egun ortan 6 emakume, 4 ume ta 2 gizon il zituzten obusak. Bigafren suaketa n'ilez 27' gatenaz, izan zan: 8 emakume, 5

ume ta gizon bat ilter zaurituta gelditu ziran. Lenengo suaketa, ikaragarria uila-ko 30' gatenaz izan zan: suaketa ori bide, 57 lagun il ziran 39 emakume ta 1 meak. Zauri-uk 255 izan ziran, 178 ume ta emakumeak.

Madrid bafuan izandako kalteak: 880 etxe zearo ta erdi-ka -purtuak, enretatik 14 ikastola, 8 eleiza, agure ta umeen 9 e'uki etxe, 4 eritigeti ta 2 museo, Arguilles, Madrid'eko bafutirik ede-enetakoa, zearo onlanta utsi zuten. Eundaka etxe txiki ondatu zituzten suaketak kanpo-aldean.

Azilako 7' gatenetik asita ta egunero suagatu dute asaldariok España'ko uri na gusia il ortan, 471 il ziran, euren artean 206 emakume ta 48 ume; 4.450 ilter zauri-

rikuak izan ziran eta jausitako etxepetan 300 lagun bafio geiag. gelditu ilotzik. Etxepet baten bakafik, 150 nadritat' gelditu ziran.

Lotatzez, 150 il ziran, 500 zauritu ta 60 galdut. Urtafiez, 91 ildako ta 481 zauritu.

Otsailez lortu zuten jenengoz erkaldaf-ak egaz gudukatzea, bafia paxistafren gabeko suaketak eta artilleriak 37 il zituzten eta 97 ilter zauritu.

Españaf enbajadoreak agiri au edatzean Franco'ren irain eta narda gogoratu zuan: "Ez det nai asaldakeriz artu Madrid, uria birindu ta erugabeko asko ilko litzateke-eta."

—Gaur lendakari Jaun Agurgariak, eskuzabal batek bilduta bi mila laurleko jaso ditu. Zaratat'ar Eramon jaunak da eskuzabal ori, Isusi'tar Jon jaunaren ondasunen arduraduna. Filipinas'elan dagon Panay ugartelak bildu ditu laurlekoak. Euzko Gobernuari egokien deritzaien beaferako.

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

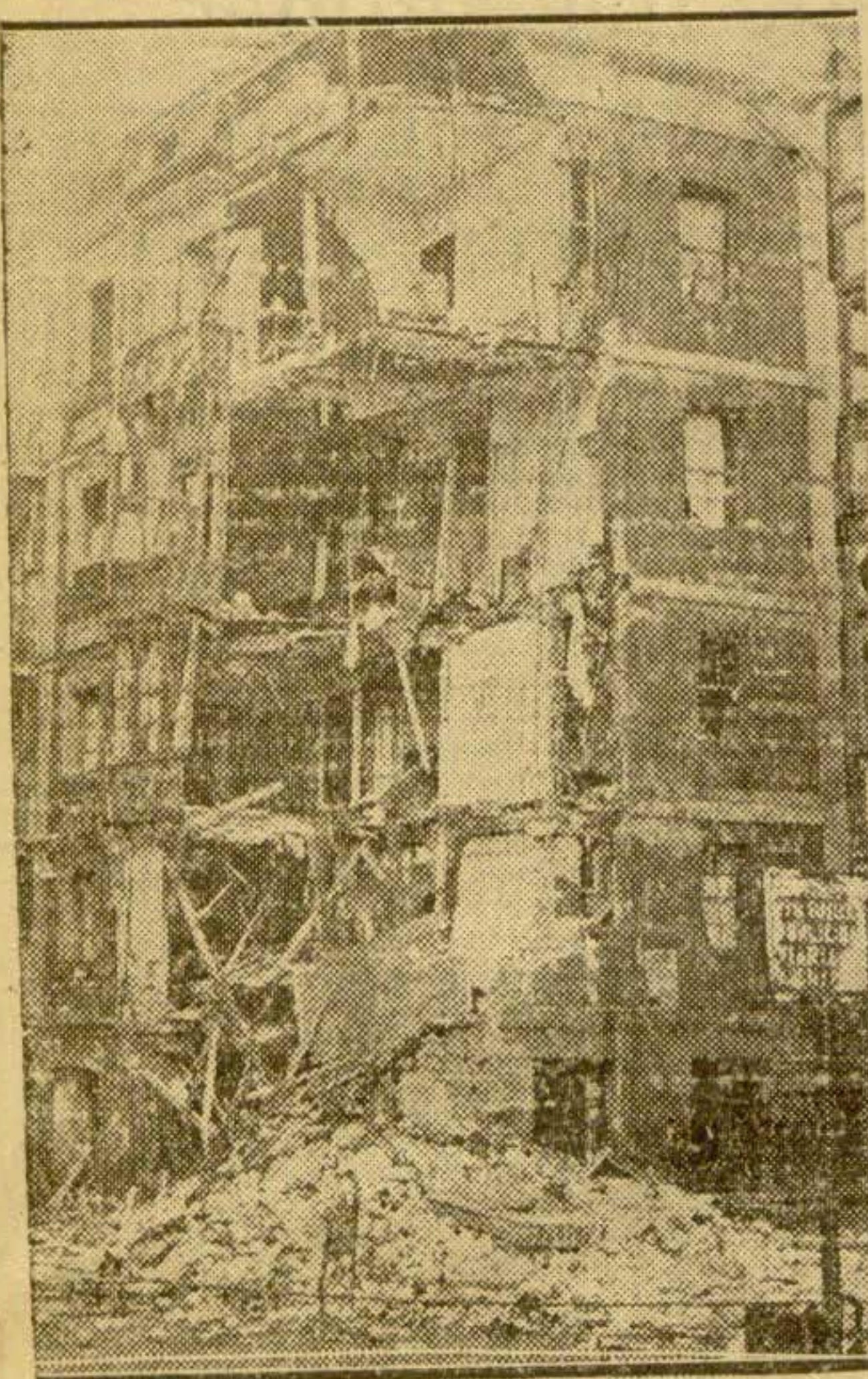
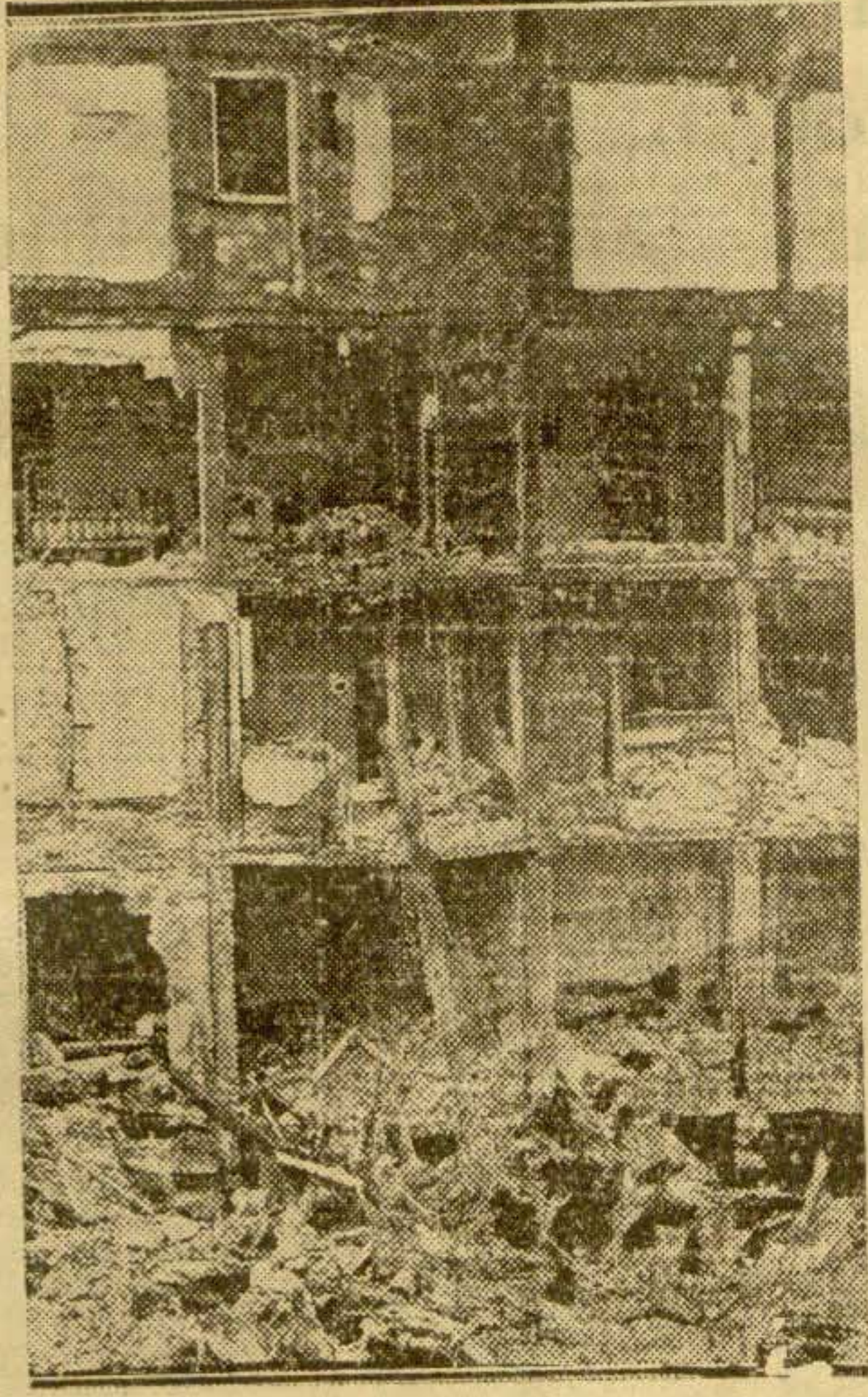
Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

—Ona emen beste bat ere:

—Valencia'tik:

Ministro-Batzako lendakariak Euzko-Gobernu'ko lendakariari: Gobernuaren ordez neure eskar-milak sustuena zeuen agur eta lagundu-milari. Neuk ere adiskidetasun berdinaz ordaintzen dizulek agur eta lagundu-milari.

Paxisten egazkiñak koldarkeriz beteta Bilbao suagatu eben

(Lengengo ofizialdetik dato².)

Ingandez paxista egazkiñak egin ebezan gogorkekerian artian, Olerias eta San Francisco deritxoan txadiletako etxe apal bi oneik birinduti a izan zan. ¡Ankerak!

Illak eta zaurituak

TXARTO ZAURITUAK

Basurto/ko gaisotegian onetxe izan ziran osagileen laguntasuna artu benak: Arzelat/taf Ilari, 40 urte. Etxebarria/taf Camarero/taf Pilomene, 46 urte. Etxebarria/taf Garat/taf Isidore, 46 urte. Etxebarria/taf Mallano/taf Efrupin, 46 urte. Perez/taf Simon, 33 urte. Ordoñez/taf Kaisar, 38 urte. Eizagüe/taf Alberta, 19 urte.

Olabafeta/taf Guadalupe, 20 urte. Ganboa/taf Kandidate, 70 urte. Lopez/taf Bitor, 35 urte. Unzué/taf Seber, 60 urte. Silvan/taf Efrupin, 50 urte. Goni/taf Pandalon, 75 urte. Zafaga/taf Damasa, 28 urte. Rodriguez/taf Dunix, 47 urte. Egaña/taf Miren, 15 urte. Ibañez/taf Augustine, 22 urte. Uriarte eta Etxebarria/taf Laurente, 35 urte.

Txarto egiñaren ordaña

Gure egazkinlarien adoreak paxisten egazkin bi lura bota

EGAZKIN BI LURERA

Garezi ordaindu dabe paxisten egazkinlariak euren atzoko jarduna. Eritotzia zabaltzen etof ziranak eriotzia bilatu eta aurkitu eben. Gure egazkinlariak eruan eutsen ondament di ori.

Bilbao'ren ganean ebiltzala inguruta aurkitu ziran. Euzkari igari barik nuntait. Gurien zolitasun eta jakin-tzeak oretara eruan zituzala ezin ukatu.

Iges egiten asi ziran bana aperiak. Katepean lotuta lez, egazkinen artean atsek itxita bilatu ebezan. Bat bereziki estu ta luri aurkitu zan.

Iges egin na izan eben, orela ikus-tean, bana gurelako batek su inguru-tatuta erabili eben. Jo batera ta jo bestera beti sua bere gurean.

Eta sua barunho sartu yakan. Basauri igaro orduloxe, lura jota egosn. Arkotxa'ren pihadian jausi zan Arigofia eta Galdames bitartean.

Suz ingururuta egoala gorago igo na izan eben, orela, jaustekotan be, paxisten artean jausteko. Bana suak ez-euston albestetik egiten laga lufari musia emon eutsen. Bana jotean atara eban dunbota urmetik entzun eta izan zan.

Barun jozazan iru lagunak ezeben astirik izan "paracaidas" dalakoetan euren buruak hera jaurituko. Eta balta-baltz eginda lida geratu ziran.

Euretariko bat mutil bulartsu eta andia zan.

Ikusle batzuk emon daskukuzan zertzelada oneik ez dira kalean entzun doguzanen kideko.

Baiaun barik, egazkin berbertan barik, mendian aurkitu ebela eriotzia jakin dogu. Egazkiñetik jeurti zira-nean, bier besteko estirik ezin artu al izan eben, "paracaidas" dirajokoak zabaltzeko eta lura jotean lida geratu ziran.

ALEMANIARAK ZIRAN

Egazkin baruetan ebiltzenak alemaniarak zirala agertu da. Egazkiñak luri barik ziran. Orainsurengo eka-tiak ueste batean.

Oranarte suagariak iru motorekoak izan dira gure mendietan ibili izan dranak. Atzokoak bi baño ezeukezan. Bana arrip-ariñak dira. Oregaitik ka-kaoen bialik ez dabe, arein besteko arintasuna darabiljako.

Ilda aurkitu zan egazkin eruatzele

Bigaren EGAZKISA
Bigaren egazkiña lura jausi zala askok gaitz sinistuko dabe. Toma deunarena egitera oituk gar-ra, ba, espaldion.
Ikusi ez aien, efereturik gure artean egoz ez aien, egazkin ori jausi zanik ezin ukatu.
Gudari askok ikusi al izan eben. Otxandiano gañetik igrokeran kel ugari jaurtiten eban eta gero Legutia-no/ko, lurretan jausten ikusi al izan zan Auzer bana egazkinlariak "para-caidas" etan lura artu eben.

IKASBIDE UGARI
Atzoko suagaketak ikasbide ugari emon daskuz.
Zauritu eta lidaokoen artean batzuk gordeleketan sartzeko nagieria izan ebelaok negartu bier doguzanik ezin ukatu.

Efria ziara alpertuta dago eurretan gertzeko. Besteko askotan adoretasun ezaugarriak emon nai izaten dira.

Adoretasunak bana kaltegarri izan dira gienetan. Atzo bertan ikusi gen-dun. Ori dala ta, bario olakorik jaso ez daiten, agintariak agerpen zinduk egin ditue.

Agerpenon bial izanjik barik efiaik toki zurean gordeten ikasi bier dau. Egazkiñak ez dira beti biltzen ikus-teko, eran. Eta saritan norberak ikusi orduko, berun ilkora luraen egoten da lei-eginda.

Zurtasun apur bategaz bastartu lei-kezan negarier biderik ez emoteko ar-dura andia artu bier dau eriak.

Adaf ota entzun orduko, arisku-iragarlea jo aurretik eriak gordelekuetan sartu bier dau eta gordeleku lez izentauta dagozan tokietan sartu be.

Etxe askok, gordelekuak eukj aien, toki batzuk ba'ditue ariskitsuak dira-nak, etxe-arteak edo patioak dituelako.

Orein azpian egotea kaltegarri da beti, eurretan ler egitekotan, bafura igaro eta bafura jo lekkelako.

Origaitik gordelekutset izentauta dagozan tokietan bakaf-bakafik sar-tzia bial-biareko da.

Izquierdo/taf Katarine, 51 urte. Toledo/taf Jule, 59 urte. Koriazar/taf Maxima, 20 urte. Fernandez/taf Imanole, 35 urte. Ensanche/ko Laguntza etxean beste onek osakuntza laguntza artu eben:

Palacios/taf Elise. Iturri/taf Pantzeka, 27 urte. Ses-tao/kua. Ganboa/taf Kandidate. Artadi/taf Agurtzane.

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

Basurto/ko gaisotegia irlik eroan ebe-zan:

GUDARI

Atatxu ene mate amatu zuria danau bana ez negar ez... Urtzi danon jaube.

¡Zer ditxarozu aberi ama zura semia bada gudari...?

Eguzki argi zorotz da agiri... au argiaren edera...! loreak zuri Apain iduri argitu da ilun zana.

Negu dolorek il auan ori loratu zara odol gofian zure odola zuria danik Nok esan leike egunotan...?

¡Ai lora... lora...! Au lora edera lorat dago udabafija lorea da gaste zure odola lorat da lorat aberi ama.

Gudari ene gudari bihotza maitasun gori ¡Ai maitasunen zoragafi!

Negariz jiti dozu matia Zure bafuko atsegin betia Zure goguren zorin bakia.

Ezin aztu enetxua. Udabafiko kimua. Abes gozodon txoritxua. Ametz aldeko zorabijua.

¡Ai ene baya...! begira aberi amari. Pizti amofatuak odol egari, mendian odol ituri. urira barik aetu adi emen naukok suzko gudari.

Mendi ganean ikurina dau, izkili urtika lafosa iduri Odol gofian loyak mosuka lora jentzi zauz ikurin ori.

Lorat udabafi, lorat gudari, lorat ire odol gofi, lorat ama aberi, bial ire igali.

Atatxu ene mate amatu zuria danau bana ez negar ez... Urtzi da gure jaube.

GASTE BELU.

"EGUNA" EUZKEL EGUNKARI ABERTZALEA, USTE GABEAN KALERATU ZAIGU ETA ASKO ARITUTA DAUDE NOLA EUZKERAZ EGUNKARI BAT ARGITALDU LEHEN. IRAKURTZEN ALDEZU? ARPIDETU ALTZERA? ZERI BEGIRA, ZAUDE?

Zubilaga eta Urkidi/taf Miren, 30 urte. Bolota/kua. Exposito/taf P'mine, lenguren alaba ordekua.

Pablo eta Lafai/taf Ilari, 43 urte. Bilbao/kua.

Centro/ko Laguntza etxera irlik eroan eben: Gonzalez del Cura/taf Peli. Ensanche/ko: Sarasua eta Villante/taf Gotzone.

IL ETA ZAURITU GELAGO

"Ej Sitio"ko gaisotegian Etxebarria eta Galvate/taf Joseba, Coscorosa/taf Efose eta Garin/taf Natali laguntza artu eben.

Efenteria/taf Inaki txarto-be txarto zaurituta eroan eben eta antxe il zan.

Bilbao/ko gaisotegian arzenengo sartuak onetxe dira: Bilbao/taf Paulin, Arakita/taf Jone eta Crespo/taf Ingartse. Az-kerengo bi oneik il egin ziran.

Beste ankerkeri batzuben ezaugarriak. Iturbide ta Solokoetxe/ko etxe bi, era onetantxe lotu ziran paxista-egazkinen ankerkeri ostian.

ALDIKO GAUZAK

Oraingo aldija, Mola kenera anke-tak Euzkadi-gane edatuten dabezan atzeritaren egazkiñak dira. Egazkin orek, diran ankerer, basetxerik esku-tubentan bixi diran lugin apalak be, bilatu-egin izan dabez, eta bildufaren bieldaz dardaganian imini.

Paxiotar bijozgien guda-era ori, Mussolini ta Hitler atzeritarak ekari izan dabena da. Antzeritar bijozge areik ekari, ta Mola, Franco ta onako kenera-ixeneko gixontxubak zuzendu... Zuzentzale onek, bana, zuzentzale-na baño okeftzailen antz obia eraku-tsi izan dabe. Guda atzeritak era ore-ta, zigortutia zuzentzale onen lana inoz be ez da izan, ba. Okeftzailena, bai. Beraz, Franco, Mola ta lagunena be, okeftzailen lana izan bial.

Gure euzko-basetxiak, gentza-kabi bereziak izan yakuz beti. Euren in-gurubak, baratza alayak izan oi-dira, izan be, zolai loratubak eta zugazti gerizpetubak. Beraz, euzko-basetxi-tatik artzen zan lurinkafin, baratza ta zelayetako lilibitxia edatuten ebena izaten zan. Entzuten zan anotes, zu-gaztiz orelijetatik urtetan zan txori-abestijena. Euzkadi/ko basetxiakoko gentza, donoki-gentzearen antzekua izaten zan, ¡A gentzearen edera...!

Gaur, bana, beste gauzarik da, Euzka-di/ko basetxiatarako eldu izan diran zoritxakok. Eta lumazko egodon txori alai abes-lariak baño eduten ez ziran euzko-zugazti-jetara, gaitzaiduzko egodon txori baltzak eruan dabez. Abesti go-zo, alayen ordez, bulzkiñen durundi itzal eta mingotza. Eta abijatzubeta-ko bixitza bafijaren ordez, gotik be-razo suaga-beruniletan botaten daben eriotzea.

Hitler eta Mussolini atzeritaran oisein bijozgiak, zoritxak gusti onek euzko-basetxiataratu izan dabez. ¡An-kerak...!

Igazi dan igandian, Muxika/ra oster-a bat egin goban. Eta bide btez, an-go basetxiak ikusi gebazan. Ikazaz biterik, dardaganian idoro gebazan. Saltzaiduzko txori baltzak etofi izan yakuz—esan euskuben—, eta gure se-nelik atarata jari izan gabitez—gefu eben.

Goldareen orizak, jayarenenk ede atxurafan zorotzak baño beste ezek inoz lurik astindu ez eben soluetan, karabi-zuluak añaño zulo ezahak era-kutsi euskubezan, eta gaitzaiduzko txori baltzak gotik bera jauritako suagaz egiañak zirala esan. ¡A lako negaragarri...! ¡Euzko-soluetarano be eldu egin dira, ta euren azi txara erejin...! eriotzearen azija, irakurle.

Orain-artian, gentzearen kabi, euz-ko basetxia izan da beti. Bana gaur ez. Euzko - basetxioko gentza-kabi-a apurtu izan dabena, txefarenen bidez bidez dabilzala erakusten daben zor-itxareko egazkiñak dira, ba.

Paxiotar gudea gura izan eben, eta gudea ekari eben. Gudea dakat-e-nak, bariz, zoritxara dakar, eta ez gentzea.

Gudearen gezmarioak, bariz, euren zoritxareko guda-azija ereten, asper-tu be egin egin dira.

Igazi dan igandian, Bilbao/ra eldu ziran, eta Bilbao/ri oldartu. Len be safi oldartu izan dautse Bilbao/ri. Be-raz, Bilbao/ri oldartutia, ez da arigari. Bilbao/ra ostera, ostera latza izat-en da eurentzako be. Bilbao'n bertan be, ba, agiañak erakusten dakije, ta atzeritik lapurretan dotozenal yaoken lotsea ta zigora emoten.

Igazi dan igandian, atzeritaran egaz-kin asko eldu ziran Bilbao/ra. Efori ziran gustiak ez ziran atzera jusan, bana, Lapurretan dotozenal, esijak iminten yakaz, ba, ta al den eran espe-afu. Bestelan ezin darian, bariz, su-to-ka.

Eta igazi dan igandian Bilbao/retu izan ziran atzeritar ankerak be, orixe egin izan yaken: sutosko oldartu, Bil-bao'n arduraz ibili bialko dira, Bil-bao/ko etxe-zain zintzuak dauz, atzeri-tarai irabazten daben ordaña emoten dakijenak. ¡Zer, ba...! ¡Inor erail eta kitu...? Ez, ez dago olakorik...!

GUDEA

Gudea zer da irakurle? Gudea zer dan, azalez, gustiok dakigu, bana ba-tuz gudea zer dan amek dakije ba-kar/ik. Itandu egijozu ama eztan no-tin bafari gudea zer dan eta negar-garrija dala erantzungo dautsu, bana itandu ezkerko ama bateri gudea zer dan, mingaaz erantzun barik, beg ja-kaz erantzungo dautsu.

¡Gudea, gudea...! Gudea gorotzaren ana da, ta gudearen uniak zer diran bogan bialik eztago.

Guda au asi zala bederatzi ilabet-e balster besteko dira ta azi-aldian baño bendungo, gogorago diardube alde bi-jetariuak, gasudi sendua galduz eta bastera gustiak ondutuaz, Edoze-lan be guda onetan aspiratuta lotzon daga efuki dot, bene-benetan erukari-ja izango da aspiratua, eruki izpirik inun be ezingo daitako aurkitu. Eta gudea nok irabazi al-izango dau? Bat-zuk guda onetan gorotz diardube ta gorotua lagun txara da ondoren ona jaritxiteko.

Napoleon gudaiburu andia izan ei-zan, eta gudea irabazi al-izateko iru gaiza bial zirala esaten ei-eban, au-ha, txindija, txindija ta txindija; ba-na Napoleon/ek ori esan ebanean, bu-rutik ondo ete eguan? Eztoz ueste, eta ez irakurle, irakurle. Napoleon/gatik ori esan dotalako, ba, alai onetan b-gudi au dala ta be, batzarik asko egin izan dabe ludiko gixon jakitu-nak, nasterik asko erabili izan dab-ta gustija zetarako? Gixonen umek-rijak eta jakituen zorakeriak ikus-tako. Napoleon gudaiburu andia izan ba-zan be, gudari txatxar bat lez ama-tu izan zan.

Ludi osaren gañetik jari nai izan eban eta gixontxu baten azpian, es-petxe-zaintzule baten azpian amatu zan. Eta guda onen subari putz eg-iton diardubenak onen amatuko dira? Iboren etxeari su egiten ari nintzan, eta neure etxea efu yatan.

TXORI-EREKA.
Lekeitio/ko Euzko Gudari-Etxe/lik.

Donosti aldeko bialak diotenez, eraba-ki zigorariak ezafi dituzte, azken aldi onetan.

Mutu antzera ibili beafcan dira, txai-de zafetaz, naiz eta "baxo" erdik ugari usu.

—Kaxo, Patxi! Zerdiok? —Ago ixilik, muel... "Rien, y tú?" Entzutekoak izango dira "Bretxa" al-deko jardunak!

"Bilintx" ta "Peru Juntxo" txai-de-etan, euzkera mintzatzea galerazi? Eta, zuek zerate, efi azkatasuna, ta be-re naja betetzera zaitotenak?

Donosti maita!! Zertarano aldatuko ote zaituzte!! Ez dute lortuko, zure usai edefak ez-erretal Zure oitua bereziak, eskuta-tza! Ez!

"Nintxi" ta "gaxi" izango ote dira, "kaxo" ta "cecup" ordez, entzungo di-ranak?

—Bokarta prexko, prexka!!! —¡Oigal! No sabe usted pregonar de otra manera?

—Bokarta!! A "sinco" el plato! —Bueno... y no darle acento vasco.

—Au den "comeriva" au! Nai ez dala ere "serrana" antzera ibili ta mintza bear!

Ikusteko izango da "Kai-arriba", an-daluz tankerako mantoi ta gubalez, or-nitzen danean.

Bahan... ez da Mola/rik eta Keipo/rik "kokotxan" kutsurik alenduko duenik, donostiaren artetik.

Txai-de zafetan ezin mintzatu efiko izkuntz onean ala ta guzia, zeñek ixildu Patxi jektan astean; orma zafeko kutsuak kentzen naiz saiatu oik benetan "Irutxuloko" oiturrak beti iraungo dute denetan.

Joxe Mari ta, Patxi dirade "Nafika" txaidean arki besoa jaso, bial agurtu "arriba" esanz alkar!

"kihu" egiaz, alendu dira dfoaz ixil lidik "Joxe-Mari/tafak" ote dabilte mutu tankera, eginiñk?

ANDIK ETA EMENDIK

Ingeles izparingiak ez dabe uste Bilbao'n blokeorik egin leikenik

Inglatera'n pozik artuko leuke itxas-irratidua aldatzeko aldi egoki bat. - Gudontzi izugarri eta kañoi andirik ez egiteko dei egin dautso Japon'eri Sir Samuel Hoare'k. - Goering Mussolini'rekin itz egiteko asmotan. - Alemaniak min artzen dabe besteak jotzen dabenetan - Beste izparak.

VALENCIA'NIK ESAN DABE

36 Junkers Alemania'tik paxistentzaz

INGLATERA GIROA URATZEN BADA LANIK

Londres.—Itxasontzi batzuk guda- gai kontrabandua iragotzearen alega- riak. Egin diarduteko, balitzakea nabe gogor batzuk sortzea, "ez gar-zeko" batzordeko batzarkideak ar- duraz lotu dira.

Valencia'ko Gobernuak beste sala- kuntza bat egin du: paxistak asala- riengana, egaz, 36 "Junkers" alema- niar egazkin erdu dirala, izparingiak diotenez, gainera, Hannover'etik etorri- ziren eta Franze gaitetik igaro egaz- kiak.

Londres'era uzte dutenez itxas ontzi- buru batzuk ezuko-Gobernuak eskei- nitako seria eskuratzeko itxaropenari dagozkie, Gobernuak, itxasontziak Biz- kaina'ratzearen eskaintza sarria.

Kontrol-arduratu duten gudontziak gero orotan sartzen badira, balitzake lateri artean asatze gogoren bat sortzea.

Kontrol gaiak

Asistentia aste dan kontrolen gale- ra- ko diran gaiak ontxek d'ira:

1. Puslak, mosketak eta karabinak. (Sport'ekua izan ezik.)
2. Arma zuria.
3. Izkilazkak, pusil-izkilazkak, pistola-erkaak eta euren zatikak.
4. Etebolberak eta berezko pistolak.
5. Kañoiak, obusak, morterak eta euren zatikak.
6. Leucro, irugaren eta laugaren zeu- bakieta izentau doguzan gaiten- tza munitzio eta biga'nean izentaukoen- tza munitzioak.
7. Granadak, bombak, torpeduak, mi- ñak, utsik naiz biterik eta euras egiteko gaiak.
8. Ka'ok, helbil gogortuak eta go- gorteko biterik.
9. Kimi gaitak izaten diran gai guz- tiak.
10. Laspela (gas), mostaza, lewisita, etilarsina, metilarsina eta su- emole gai guztiak.
11. Gaitak auts eta lefekiak.
12. Egazkiak eta euren zatikak.
13. Gudontziak, itxaspekuak eta egaz- kin eratzak.
14. Edozein izkila era edo munitzio- munitzioak.

O'ez gaita gizonak be gaiterazota da- goz eta kontrolen sartuko dira.

Bada epeadako uste diran ontzi guztiak artzete lekutara eruan al izango dira. Ezer b'latzen epeadako uste diran ontzi- zati batzuek emongo dautse auferu jua- dan.

Epeaf ontziak eta amerikak ez da- betan jaramonik egin kontrol egite- lik. Mexika'ak beti jez sartu al izango di- ra iñok jaramonik egin barik.

GURE ITXASOETAN

Ontzi batek paxiste- iges egin

Donibane Lortzun. — Rocherouge frantzetar ontziak gure portu baten sartu nai izan eban. O'etarako uri one- tatik urten eta itxasoratu zan.

Urandian ebilala paxisten ontzi ba- tek atzapau eta Pasal'ra justek, agin- du cutson. Pasal ondoren eldu zanian, mak'nik alesa eta iges egitea lortu eban. Donibane'n lortu al izan eban.

"EGUNA" EUZKEL EGUNKARI ABERTZALEA, UZKURTE AL- D'ZLE ZINTZO'A DA. IZANGO OTE DA EUZKOTAR HESTAR ZINTZORIK LAGUNTZA UKA- TUKO DIONIK?

GUDALBURU BAT ZAURITU

Paris.—Bar le Duc ingurutan egaz- kin bat lufara jauzi zan. Egazkin or- tan gudalburu bat ebilau eta txarto zauritu dago. Oraindik ez da jakin general ori nor dan.

ZEIN GORAGO

Roma.—Bursi Rassaghi italiar egaz- kinlarak zein goragokoa irabazi dau. Itxas egazkin baten igo zan Vares- tik eta 6.432 mestrora eldu zan, mo- tor biko egazkin baten. Milla kiloko karga bat eroan baruan.

ROMANONES'EN KARTA BAT

Paris. — Romanones'ek karta bat egin dautso Paris'ko ministru baten, Franco'ren gobernuaz egaztut dagaia eskatzen. Oñla egiten ez ba'dau es- panak ez dabe artu-emonik Fran- zia'gaz izango luzaro baten.

BLOKEOA EGIN ETE LEI?

Londres.—Izparingi ugari eziztat- uste dabe Bilba'o'ko portuaren blo- keoa.

M'ien afisue ez dala uste dan be- zin andia, egaztut dabe. Orain inge- les ontziren batzuk Bilba'o'n sartzen ba'dira, gobernuak bene jokab'dea al- datu egin biarko dabela adierazoten dabe.

ZEPIN'EN IBILERAK

Berlin.—Zepin etxeak agertu da- ben ibilerako agiri baten irakurri do- gunez aurtzen bost egunean egin al- izango da Aleman'atik New York'era- ko Juan'etoria. Ori oñla ibiltari ba- tek Franfort'en barikuz urten igar- dea New York'en igaro eta barua ar- tean Franfort'en egon al izango dau. "Hindenburg"ek mayatetik ur- tiera bitartean amozotzi oñla ezi- ngo ditu Ameriketara. Auferako ur- tean amaf bakarik egin zitun.

Oñtea asl aurtetik amabi orduan baka'fik egongo da Lakehurst'en.

Zepin'ek bariku guztietan urtengo dau Franfort'etik.

PARIS'KO ERTZANAK

Paris.—Paris'ko ertzeak bost tanke- mon dautse nazak dagozanetan er- abileko. Tankeak omnibus baten an- daren.

Asaltotako alferre bat eta iru gudari- igaro dira gure aldera.

ERKALDARAK, VILLAHARTA BE- GIRA, AURERA TA AURERAKA

Andujar.—Arierioak, egunotan juda- ñak ugari'ndoren, Villaharta'ko bidetxaba- leko gure guda esik suagaztari emun- zion b'ña erkaldakof kenezar aurpa- eman zitoten. Ondoren, geuretaka asi zi- ran bi'ñk bizien erasoka eta aibat gu- da'esi kendu dizkiete paxistak. Paxi- stak atzeko-alde'etik ere, auferu dagaie erkaldak eta El Medico'ko guda-oñean

daudenakin, au'ez aude dira orain, Au'era- rakeda izugaria dagaie erkaldakof.

MIAJA BURUZAGIAREN JARDUN- ALDIK

Madrid.—Gabe'ko orduetan Maja buru- zagiak Gudi-Zaingoko Artekari'za osa- tzen duten Carreño E'pasa, Caminero ta Cazorla jaunak iketaldi lize izan zuan.

Oñsan-Zaingoko arduradun-eme Mont- seny'at Perderik'ekin ere jardun zuan.

Artekari'zako lendakari Lister gudal- burua ere izan zan Maja buruzagia iker- tzen.

ASAREAK-ASARE, ESTU TA LARI PAXISTAR MARUEKOETAN

Valencia.—Paxista'ei eural jasotako iz- parak diotenez, Ma'uekoetan gerozgo ta- estuago ta la'ago dautse asaldariok. Len- m'itak baruko afak jota bazeuden, oraingo ontan Monamed Torres'en men- pako paxistak eta za'ontzaleak, tradi- zionalistak, euren arlean asafe biza dute.

Auzi ori erabaki gaitzen, Martinez Ani- do agintari artzetezailatzat baltzekotan di-

tzeko dira eta orduan ogetabost kilo- metro egin leizek.

...ar ugari ditu baktotxak eta minutu baktotxan eun tiro jauzi lei- k'ez.

Tiruok mintzezuak dira eta jentia bananduteko bereb'ziko uste dira. Tan- ke oñek oñez gaitera, ondar eta mal- ko-aratzak-laspelak jauzi al izan- go ditue.

Oñla kezko oñelak iruditu al izan- go ditue. Tramankulu baktotxa milioi franko inguru izango da.

Orlegiz (berdez) margotuta dagoz eta erian baka' egiteko onak izango dirala uste da.

ALEMANIARAK ERE BADAHITE EURENA NABATZEN

Berlin.—Alemaniaren asafe-agiriak Sudaprikar Batzako Gobernuak eman- dako erantzunak, itzakitz sortu ditu baste'etan eta izparingiak ere erant- zun oñexeri lotu dira.

Usteak eta eritxiak

Itxas kontrolaren zeaztasunak

Paris.—Espana Estaduko itxasertze- tan eta mugatan lla onen 15'gn. ga- beko amabiaten asiko da kontrol za- keta oritako, Londres'ko ez-sartze ba- tzordeak tayutu dituan asmo ta era- bakiak bete'eko prest eta gertu dagoz prantz'at agindari eta gudontziak.

Onoko auzi auzi: baka'fik palta ei- yake erabaki'eko ez-sartzekoei, ta be- rez, prantz'at zaitz'ake. España'rantz dolkezen karga ontziak agindu eta gaudi españal'ez, zer egin bea' daben gudontziak, alegia.

Uts dagian ontziari bea' kairako la- gundu bea' dautsen gudontziak, ala nsi ta ez "neutral" kairen batera sar- tu-erazi, orixe da argitu bage dab' n auzia.

Lenegotako erabakiak auzi d'ho. España aldarantz d'ozan ontziak. Ez- sartze Batzordeko 27 Estadutakoan ar- tekoak bi'dira, "neutral" dan kairen baten sartu bea' izango dabe, emen ikusketari izendatuen bat barua sar- tu, eta españa' Estaduko kairen be- lera'io bertan joanaz.

Zalke'ari ari diran gudontziak, itxas- ertzetik 10 milan ara onako ibili bea- ko dabe.

España'rantz doian edozin ontzi- g'ituteko eskubidea izango dabe, eta garbitasunak ondo eta ikusketaria ba- ruan ba'daroia jakin leikia, baña, ezin os'era, ezer artzertzen eta arakatzen jardun.

Ez-sartze batzordean baruko ez dan Estaduren bateko ontzia izan ez'kero, oñtea, España eta ontzi ofen Estadu- aren artean aru-emonik dan ala ez

Donosti Buru Batzara

"Kizkitza"ren (G. B.) idaz-lanak argitaratzeko Donosti-Buru-Batzar as- moa biterik zabandu ta dagon ar- dearen jaripena.

Oraindikoa, laurleko ... 4.28

(Saseta saildian jasoa)

Garmendia'taf Sabin ... 5

X. X. ... 2

Amuna'iz'daf Sabon ... 5

Arzelus'daf Sabin ... 5

Arzelus'daf Sabin ... 5

Elizalde'taf Sebasten ... 5

Antoñanzas'daf Justo ... 5

La'ñaga'taf Julien ... 3

(Donosti Buru Batzar'en)

Arozeta'taf Andoni ... 5

Idiaka'daf Koikili ... 5

U'taf P. ... 5

Zapirain'daf Anastasi ... 5

Oraindikoa ... 4.28

IGANDEA ESPAÑA'N

Asturias'en artilleri joaldi gogorak. - Villa- harta'ren gain.-Miaja'ren jardunak.-Paxistak estu ta la'ri Ma'uekoetan.-Alkondara baltz- dunak eta Franco'n adizkidetasun makalak. Gorputzez-gorputz eta eskuz-esku.

ASTURIAS'EN, ARTILERIAK GO- GOR JO DU

Gijon.—Asturias'eko guda-oñetan arti- leriak jardun zuten gaitenbat. Bai alde bateko ta bestekoak tiro-oi iskaragaila sortu zuten, erkaldakof, baña, iskaragaila- goa. Arierioa ixile-erazo ondoren, are- n guda-esik zutaten ja'a'itu zuten. Otero ta Andallon'go guda-esik batez ere, Zea- ro zatiu zituzten. Oviedo'ndean ere go- gortuagutu zuten izkila-ola, Pelavo'ko gudaltzea, "Adorati'ices" eta lapa'ko geltoki inguruak.

Asaltotako alferre bat eta iru gudari- igaro dira gure aldera.

ERKALDARAK, VILLAHARTA BE- GIRA, AURERA TA AURERAKA

Andujar.—Arierioak, egunotan juda- ñak ugari'ndoren, Villaharta'ko bidetxaba- leko gure guda esik suagaztari emun- zion b'ña erkaldakof kenezar aurpa- eman zitoten. Ondoren, geuretaka asi zi- ran bi'ñk bizien erasoka eta aibat gu- da'esi kendu dizkiete paxistak. Paxi- stak atzeko-alde'etik ere, auferu dagaie erkaldak eta El Medico'ko guda-oñean

daudenakin, au'ez aude dira orain, Au'era- rakeda izugaria dagaie erkaldakof.

MIAJA BURUZAGIAREN JARDUN- ALDIK

Madrid.—Gabe'ko orduetan Maja buru- zagiak Gudi-Zaingoko Artekari'za osa- tzen duten Carreño E'pasa, Caminero ta Cazorla jaunak iketaldi lize izan zuan.

Oñsan-Zaingoko arduradun-eme Mont- seny'at Perderik'ekin ere jardun zuan.

Artekari'zako lendakari Lister gudal- burua ere izan zan Maja buruzagia iker- tzen.

ASAREAK-ASARE, ESTU TA LARI PAXISTAR MARUEKOETAN

Valencia.—Paxista'ei eural jasotako iz- parak diotenez, Ma'uekoetan gerozgo ta- estuago ta la'ago dautse asaldariok. Len- m'itak baruko afak jota bazeuden, oraingo ontan Monamed Torres'en men- pako paxistak eta za'ontzaleak, tradi- zionalistak, euren arlean asafe biza dute.

Auzi ori erabaki gaitzen, Martinez Ani- do agintari artzetezailatzat baltzekotan di-

ra paxistak eta Anido'ren laguntzaile Doyal.

AlKONDARA BELTZDUNAK ETA FRANCO'K EZ DUTE ALKAR MIN AUNDIRIK

Madrid.—Konservadore-kutsuko dina- marka' izparikari batek auzi d'atzi du: "España'n len zan paxistak-ek duan bazkide baka' Sainz'daf Joseba'ekin iz- ketaldi juzeak izan ditut. Nabarmenki- ro d'ardutea daitor, baña, obe dala bein be- tikoz gaitza e'ofotik ebakitzea, buruga- bekeriz eusi-entzi egin eta gero, nai ta nai ez, "ondamend' befietara" jota baño.

Gauf egunetz paxistak gaj dan guda- ronez dutea, baña, opzietan eta falan- getaf burukideen arteko giroa asafez nas- taten asia dan susmoa artu det. Alkon- dara beltzdunak ez dute Franco'rentzat adix'ketasun-nin aundirik; guda-ia, uz- te oke'ez, Robledo de Chavela inguruan, gaitaf gudari ziralkoan, eun eta ogei paxistaf il z'ituztetik, ad'zikidetasun-min gutxiago. Franco'k irabaziko balu, bi tal- deren menpe jokatu bea'ko luke. Eta di- plomatikoak, opizialak eta Eleizako agin- tariak, euren leku Salamanca dutenok,

aginpidea eskuratu balute, eragotzena izango juteke ugari falangeta'ekin.

Oñe bide kendu nai diote sartu-zaleak eskubidea."

GORPUTZEZ-GORPUTZ ETA ES- KUZ-ESKU

Madrid.—Atzo egun guztian Caraban- chel inguruan izan zan gudaketa gordi- nean "Deportivo" ta "Dependientes de Comercio" gudarorak kimen aipagafi ta goragafiz jokatu zuten. Batzuetan, bayo- neta agirian, gorputzez-gorputz guduka- tu zuten eta arerioaren guda esielako gor- delekutari'ño sartu. Arierioak alake eta lefak egin zituan guda-esik zaintzen, baña, azkenez ere, geiago ezitue, ateraka lotu ziran. Erkaldakof auferu zegitean- lido gorputzak zapalduaz egin bea' izan zuten.

Paxistak zergati bat geiago dute oraingoan euren buruak estutu ta lafi- tzeko. Madrid'eko guda-oñetako lengo aibat au'erakadi oraingo au gaiteratu bea' diogu, auferakada gaiteratsuen au- ze. Auferakadof bide, Madrid gerozgo ta babestugai, sendogai ta zifugo dago.

"Germania" izparingian iritziz, Sudaprikar Batzako Gobernuak Apla- ka'ko Ego-Sartaldetik alemaniar guz- tiak bastertu nai ditu. Berez, berez- koa dala gaiteratsen du izparingiak jokera ofen aurka alemaniarak euren burua nolabait babestu nai izatea.

SIR SAMUEL HOARE ALDE GUZ- TIETAKO ITXASGO-ARAZOEN AR- DURAZ

Londres.—Inongo late'irrik bereiztu gabe, ingalanda' itxasgoko burukide Sir Samuel Hoare'k, dei-antzo egin zion atzo-gabaz Japon'eri, gudontzi izugaririk eta kañoi kharagaitrik ez egiteko adieraziaz.

"Beste late'irrik itxasgo-agintari- tza gudontzi aundikera ta guda-izkila aukera ez egitekotan ere, gurtzaf pi- xu astun dala kontuan eukitzeko ez baki'ke, ez nuke nik nere eginbea'fik bete'ko"—esan zuan Hoare'k.

Inglaterra'ri buruz, pozafen jasoko genduke Londres'ko itxas-itunbena al- datzeko aldi egokia. Poz ori atzeratu egin izan dugu, ez asmo'ok egi biur- tze'ko gogorik izan ez degulako, le- nengo-agintari'za geiagoren oniritzia lortzea egokitzen zala uste izan gendu lako baño.

Estados Unidos'ek aldatu ta befitu dute euren itxas-itunbena pozaz da- kugui ingalanda' eta amerikaf itxas- go agintarien arteko asafe-bidea lau- tzen dijoana.

Pozituzkoa da Estados Unidos'ek gure itxasgoko asmoak ez gaitzetsi- tzea; emen ez du iñok arenik gait- zesten.

Atsegi'ez artzeka da ingalanda' eta alemaniararen alkar-itunbena bide ingalanda' ta alemaniararen artean 1914'gn. urte-aurtetik ain zarafatu izandako asafe'rik ez sortzea.

Azkenez, lenagoko laguntzako alako artu-emanak befitzeko ezit'ik ez du- tala ingalanda' eta japon'ek esan zuan Sir Samuel Hoare'k.

GOERING'EK MUSSOLINI'REKIN ITZ EGITEKO ASMOAK EI DITU

Berlin.—Laster Goering buruzagia- ran emazteak Italia ikertzera joan bea' d'uala-ta, ziur asko lorelako le- nengotan senar-emazteak alkafen izan- go dirala diote ta Goering'ek Musso- lini'rekin izketan egiteko aldi artuko duala.

ORNIKETA ZAINGOA

Isun e'eskadea

Ormaetxea'taf Toma'ri, 250 laurlekoko isuna eza' dautsegu, neufiz gaitik saldu ditualako afantzak.

Carbonero'taf Bingen'i, jaitze fere' a auzi dautsegu, azpikada bakafatzaz, 100. Diaz'taf jasone'ri, ornika-liburua bea- bezela izan ez dautlako, 50.

Unda'ren alagunari, bokarta garestiegi saldu, 100 laurleko.

Bizola'taf Miren, gaiak garestiegi sal- du, 50.

Bikandi etxe'ari, isuna ordaintzeko agin- duak bete ez dituala-ta, 25.

Carnicero'taf Gotzon, lusa'af zofoa eroan, nongoa dan esan gabe, 100.

Carnicero'taf Joseba, orobat, 100.

Zubizaret'a'taf Paskal, ikoak garestiegi saldu, 10.

Sagardui'taf Mikel, antxoak garestiegi saldu, 100.

Taja'taf Gaizka, lusa'af-zoro bat ero- n nongoa dan esateko, 100.

Garmendia'taf Lander, orobat, 100.

Fernandez'taf Emili Mirena, antxoak garestiegi saldu, 50.

Garcia'taf Pantoja, berebat, 50.

Gutiz, 1.185 laurleko.

Orniketa zuzendari nagusia.

Guda a'riskuak urufiratu nayaz

Londres.—Hitler'ekin izketaldia egite- asmoz eldu da Berlin'era, Jorge Lansbu- ry, laborista alderdiko alduna.

Salter'ekin batean baka-alde aspaldi asi- tako lanari jaraituz, joan da fuhrer iku- tera. Gizon azkar bi oñek, Londres'en eta Berlin'en ere, baka-zale dirala adirazi d'atse, eta baka ere auzi nastan ez dedin alegin eta bideak egin nai ditue, gud- afiskuak alik zeitez urfudaz.

SALSA UGARI ERREGERIK EZ EI DABE NAI

Hendaya.—Edilla'taf Imanol, falange- tafen buruak Falange'ko batzafak artu ditun erabakiak agertu ditu. Gaitzitsua- ena e'geatatz artu dabena da. Falange España'ko oraingo jardutia aberiaren kal ez jardutia dala agertu dan.

Itz oñek miloe falangetafen izenez egi- ten zitula adierazo eban.

Garola auzia

Paris.—Garola auzian ilun eta esku- tiak agertzen asi dira. Aspaldi bate- tik ona bilatzen zan u'e grisdu muti- la jauzi da. Cannes'en bizi dan bat da. Dorio'ñ adizkide barufurka.

Len Marsella'ko lapufen buru izana izan b'af dau.

Garola auzia zer izan zan ba'dakigu Tren baten neskatza bat lida agertu zan. Neska au Cannes'ko txokolateri bateko oñtea zan. Itzale jez tren-bi- detako langile bat atxilotu (detenidu) eben. Guztia'k ekien, baña, gizon au ezin zeinkiana izan neskatxaren itza- lea. Edenduta agertu zan gorputz il- tzalet amozat eta ikasi bat ebilala b- tafteko agertzen eban.

Eta orain agertu da.

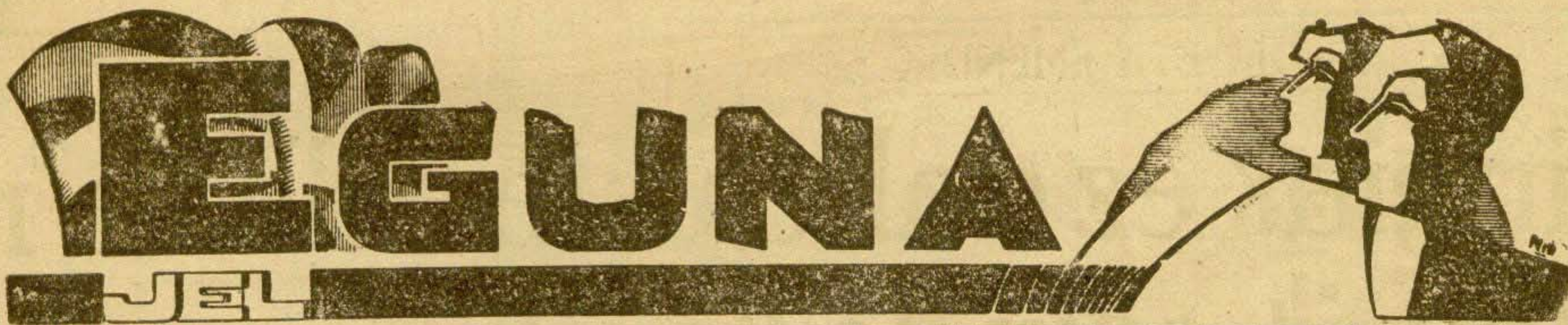
Erbiñudea

Erbiñudea gantzazurugien lantegi- eldu zan, eta bertan utsita zegoen ka- rake bat mizkatu ta mizkatu ari zan Ortan mingaina xetuz, o'ol ugarin zerlola zuen. Ala ere, zer edo zer bur- niari kentzen ziolakoan, ekin-ek'nez, alik eta mingaina osoro ezereztu ar- tian atsegi'ez arafitu zuen.

Edestitxo oñek, burukaliariak bere buru'ari kaltea dakarala, adierazten digu.

ERAKUSPENA

Zer-egiten bat eskuetan artu baño len, norberak bere indafak ondo neu- ritu, eta al zekien garaitu edo ez, iku- si bera. Ezinean ekitea ba, aldia ta ondasuna alperik gaitzea da.

Euzkadi'ren seme ona
ixateko, beraren alde
bixitza emoteko gerturik
egon biar da.
(ARAN'-GOIRI)

Lgo. urtia

93'gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

Bilbao'n 937'gn. jorralla 20'gna. astarte

15 eunen

EUZKO GUDA-OÑETAN

Min latza artu eban arerioak Garagoiti'ko bere lekuan

Ildako eta zaurituen artean irurogetak dira bere artean altzau biar izan ebanak. - Esku bonbakin sartu ziran gure mutilak leku ofetara, esiak apurtu eta paxistei zoritxara eroanaz. - Goizalde bizi ta zaratatsua Eibar gañean.

Guda oñetako agairik

GABEKO IZPARRAK

EUZKADI

GUDA ZAINGOA'REN ARATSALDEKO AGIRIA

Atzo astatian, iruretan emondakoa:
"Guda-oin guztietan ezer garabarik ez".

GUDA ZAINGOA'REN GABEKO AGIRIA

Gipuzkoa aldean

Eibar'ko barutian gureak etsaien lekutara sartuaz, paxistak Garagoiti'n dituen esletaraño eldu dira, ta bifiñduta utzi dautsez. Etsaiak gizon asko galdu ditue eta gureak lagun bat atxilotu dabe.

Eigeta aldean, artilleriak alde bietatik, arerioari kalte ugari egina.

Bizkaya-Araba aldean

Ezer ez.

Burgos aldean

Etsaien esletara suka etengabea gure kanoiak, aiel kalte andiak egina, batez ere Beretan'en.

Eguzkiñak

Igande, gure egazkiñak, etsaien bonbardekoen auzer-auze lgo eben Bilbao gain, eta aietako bi eratsi zituen, gurek batera galdu bage.

Aietako "bimotor" bat Zaratzano urian jausi zan, su ta gar, ta egazkin-lari alemanel paper eta agiri garantzitsuak aurkitu yakezan.

Beste egazkiña etsaien lufetan jausi zan.

CATALUNYA

Generalitat'eko Guda-Zaingoa'ren agiria:
Aragoi ald'ko guda-onetan suag'ada eta pusil-ots batzuk besterik etzan izan.

MADRID

Guda Zaingoa'ren gabeko agiria:
Erdi aldeko gud'onehan etzan ezer alpagatirik jaso.
Areguaren kanoyak, Madrid'go txaditela jaurti jaurtze aldera ekin eutsen, kalte ta zauritubak egina.
Gure kanoyak oster. Garabitas. Cerro del Aguila ta Casa de Vacas'eko guda-eslajak suagatu ebez'atn.

Cuenca aldian:
Areguari artutako guda-eslajak go-goitu ta jaurti ebezan zubijak batz'atzen inardu ziran gure gudarijak.

Teruel aldian:
Gogof eta sutsu dataye alde onetako gudorotziak ipat alderantz auzera egiten. Gure egazkiñak ikusketak egin ebez'atn ta bala guda-onindarijak agindurikua bete b'e.

Alde onetako beste guda-onetan, ezer ez.

VALENCIA

Itxaso ta Egazketa Burutza'ren agiriak:
Erdi aldian.—Gaur gozoko bederatzi-jetan Siquenz'ko g'ldokija suaga tu gaban, bertan aurkitzen ziran suburdi ta sasp' bultzburdi ondaturik. Beste ainbeste egin yaken uri inguruko bitxibaldia ikustan ebezan amai z'ma beltileri.

Castuera'ko egazkin-z'elaya be, suagatuba izan zan. Bertan jaso zan kemoltzo andia ikusiki, gasolinat eg'len b'at sulu eta zan ustia da.

Ego aldian.—Gure egazkiñak, ar'ez, onak uxatu ebezan.

Arago'i aldian.—Gure iru egazkiñak C'eladas eta Santa Eul'ia urijeta-ko guda-eslajak suagatu ebezan. Suagatuak izan ziran bala be, Venta de Escondon, Cerro Murrillo ta Celados. Egazkiñak egin eben ikusialdi batean areguaren 18 egazkin ikustan ebez'atn, baina qurlok arpegi emon eutselari-igez egin biata izan eben.

& Zu beti alper?

¿Ondiño, be, erd'razko izpafingia bakarik artzen dozu? ¿EGUNA'ri begiratu bez, ikaturik bez? ¿Zelako euzkelduna zara?... ¿Eta guzkerea maite dozula diñozu? ¿EGUNA'ri laguntza eza? ¿Lautzazu zelan biziko da?... Arpidetu zalte. EUZKELDUN IRAGURLE BATZA'n bazkidetu zalte ta be, bitartez lagundu egizu EGUNA'ri, Gran Via, 41'gko, 2'gn. bizitzan (17.925, 17.926 ta 17.927'gn. urutizkiñak) daukuzuz bazkidetzeko ta arpidetzeko txartelak. Bertara yo.

EIBAR'GASEAN

Iluna zan oraindik.
Goizeko irurak inguruak.

Ordurarte gudariak eta izkila guz'iak ixilik egon ziran.

Arerioak ezeban usteko nunbait gure mutilak gau baketsu aretan joat' dirik egiteko gogorik eukiko ebenik.

Baia usteak txarto urten eutsen oraingoan.

Gudariak, ondo gertuta, agintarien aginduren bafi jakin ordukoxe, ekinaldi sakon eta senduan ziran.

Arerioak itxaroten ezeban lako ekin-aldia, bat-batez, auzeko gertakuntza zaratatsu barik gure mutilak asi eta auzera eroan ebezan.

Toki bitatik jo eben gureak.

Esker-eskumara bizitasunik eta trebetasunik agertu eben mendian gora, arerioaren esi berbertaraño eldu arte.

Bidean eragotzen idoro ezebea oartu biat, arerioa konturatu orduko bere gañean egozalako, auzeragi sartuta egozalako.

Eta era ofetan eskuko bonbak ian egin eben.

Onetxek izan zirala esan geinke gure mutilak erabili ebezan izkila bakarik.

Akondia artu zan, bardin Garagoiti. Leku onetan arerioari lepoakada edera emon yakon.

Eskuko bonbak lertzean arerioaren gorputzak lertuta, zatituta jausten ziran.

Irurogetak ilak zenbatu al izan zituen gureak paxisten artean. Gure artean Akondia artu eta iru bat ordu bertan egon ziran gure mutilak.

Gero agintariak alantxe agindu eutselako alzeratu egin ziran.

Toki ori galdu ebenik ezin esan geinke.

Bera lortzean arerioak egin ebezan joaldiak etziran joaldi gogof eta indartsuak izan. Gañera gure mutilak gertu egozan arerio oferi eutsi eta toki aretan irateko.

Baia gudan agintarien esanen menpeko dira gudariak eta atzo be, min artu afen, agindua artu ebenian, ixilik atzeratu biatzen agertu ziran.

Ez luzarorako.

Atzoko joaldiak ikasbide edefik emon eutsen gure mutilak.

Eta ikasbidiok gogoan artuaz, laster, biat edo etsi bea ba'da, zerbaiz esan al izango oogen ustetan gara.

Gure mutilen joaldietarako gogoa 'kusila ainbeste'k esan geinke.

Goizaldean egin ziran joaldiak izan ezin, egun osua baketsu igaro zan Kalamua aldetan.

Bake-egunetan legetxe, noizik bein jaurtiten ziran tiro banak baño etziran entzun egun osuan.

Huntzean, gaba gañian zala, kanoiak zaratatsu oartu ziran ekinaldi bizian.

Auze-eguneko garaitzea harituteko asmoak ete?

URKIOA-BARAZAR ALDEAN

Eguraldi txara.

Euri ugari eta laño lodia.

Orizaitik joaldi gogof eta neketu-ten tokiak izan diran onetan, atzo etzan ezelako joaldirik egin.

Ekaiz gogorari euster naiko zan izan be tiroen ekaizet jardu barik.

ELGETAN

Arerioa zirikalar agertu zan gozetik.

Kanoiak berotu eta gure artera su jaurtiten ekin eutsen.

Gure aldeko izkila, baia, ez dira arerioaren auzean ixilik egotearen zale dirauak.

Eta atzo, bestietan legez, bitzen artean joaldiak-joaldi egin ziran.

Etzan inolt bezin gartsuki eta zaratatsu ekin, setatsu bai ofaitik.

Eta iluna egin zanean kanoiak oraindik jardunean ebiltzan.

Gure sunk kalte ugari egin ebezan esan geinke.

Arerioa aldi batzutan itsumusuan ikusi zan, nora jo ezeziala.

Geroago joan etori andia oartu zan, zauritubak jasotan be ikusi al izan ebezan gure ikuskariak.

ORDUSAN

Biziro eta gartsuki jokatu zan alde onetan.

Guda-aufetako mutilak ezeban ta rik izan, baia atzeak bai.

Kanoiak eta artilleri guztiak eten gabe jardun eben su jaurtiten.

Leku au etzan lenengoz jo.

Auzera be arerioak zigof ugari eruan ditu alde onetan, gure suagariaren zuzentasun eta zolitasuna bide gala.

Atzo bertan leporatu yakon zigofa etzan edozelakoa izan.

Paxistak suak jotako ugari izan zituen.

Egiari kalterik egin harik esan geinkiana da ori.

Gure ikuskariak argiro ikusi al izan eben.

Arerioak berak zigof ofen erakutsiak emon ebezan, metel eta aul crantzun ebalako.

BESTE GUDA-ONETAN

Ezegan atzo girorik gudaketarik egiteko.

Euri-lanbro ugari zan. Kalte'ari mendirako.

Orizaitik atsedan egun bat geiago izan eben guda oin batzuetako mutilak.

Len izentau doguzan aldetan izan ezik, bestetan ez gendun gora-berarik oartu.

Irakufiel adieraztea merezi daLenik ez beintzal.

Bilbao'ko kaia azke dago

Donibane Loizun.—Kantauri itxaso-ibilaldi labura egin ondoren, "Drow" destroyer inglesa itzuli da, España estaduko ipafalde itxasoan ibilteko ezarriko eragotzen ez dauka izan esan dau onteburuak.

B'bao'ko kaia blokeoz artuta dauka paxistak, ean daro, baia ofenbestekoa ez da erudianez.

"Drown"eko komandantearen azalpenok esanes ugari sortu dabe.

ANDIK ETA EMENDIK

Paxistak igandez Barcelona suagatu nai izan eben.-Kontrola, bai?-Frantzia'ko izpafingiak eta Delbos jauna.-Lateri Batzaren batzara.-150 gudontzi saioetan.

IGANDEZ BARCELONA, BE SUAGATU NAI IZAN EBEN

Barcelona.—Igande afatsaldeko sei-retain agertu ziran Barcelona gainean paxisten egazkiñak; itxas-aldetik agertu ziran erkaldaren eizakoak ige-eragin eutsen. Barcelona inguru-etako beste uri batzuk suagatu izan nai ebezan, baina euron asmuoi ez eben lortu.

Barcelona'ra egin eben egaztadan, portu ingurura jaurti ebezan suaga batzuk eta Paralelo'n beste batzuk. Suaga batek bultz bat jo eban eta zuzendaria il zan.

GUDA-SAIOAK EGITEN

Barcelona.—Gudarosteko gudariak guda-saioak egiten jardun eben Can-Baro'ko zelaetan. Saio ofetan tokiak aldezen sei gudarosteko egon ziran, amaf kanoi talde lagun ebezalet; gudarosteko Pina del Valles ta Candel guda-ibilte ikastokietakoak ziran.

Guda ikastolako'ko ikasle diran ordezko gudariak. Artilleri-taldekoak, Zaldizkoak, Orniketako'k, t. a., egin eben. Zauritu jasotze ta osakaitze la-

netan Gurutz Gorioak jardun eben.

Aldezt'ez egozanak jotaileen erasoari eutsi egin eutsen lenengo ta gero eutok ekin eutsen ber-joten. Zer-ikaririk asko izan dabe saio ofetan.

Saio ofetan gudari-agintari te ete agintariak eta eritaf asko izan ziran eta ete-gudarostekoei txalorik asko jo eutsen.

Gudariak gero, kalerik-kale ibili ziran eta Gudaroste bafioi goraka ta txaloska artu eben Barcelona'n.

LATERI-BATZA'REN BATZARA

Ginebra.—Inglaterra'ren eskabidez Lateri-Batza'ko Idazkari Nagusia'k maiatzaren 26'gn. batzara egiteko deia egin dautse Lateriei.

ASALDARIOK ZAIL

Barcelona.—Teruel'go guda-onetan erkaldaren joaldiei eutsi nairik, lefak egiten dabez paxistak. Batez, be, sor-kalderan dabezan guda-oin batzuetan zail dagoz.

KONTROLA BAI?

Paris.—"Ez sartzeko Batzordeak" eraldu daben kontrola gaur gaur-

dian asl izango da. Yagokuezan toki-tara eltzeak, ikuskari asko dagoz oindio.

Kontrolai zeatz-zeatz ezin egin da-ke egin batzuetan, oindio-kafien zeat-tasun batzuk astertzeak dauke-ta.

150 GUDONTZIA SAIOETAN

Londres.—Jorge'ren Efege-bures-kunde jakak ospatzeko asmoz, Ingla-tera'ko gudontzi-taldeak eraldu dau zan saioetan 120 gudontzi izango dira.

FRANTZIA'KO IZPAFINGIAK ETA DELBOS JAUNA

Paris.—"Carcassonne" Batzar aundiari buruz "Le Populaire" esaneko-tesunaren alde agertzen da. Guztiak dauke batzar ofetan euron aburua-azultzeko eskubidea, baina nobere elburua onartzeri inork inor ezin mekurtu da-ke hidez; alderdi baten bafuan beste alderdi ezin egon da-ke.

"L'Oeuvre,"k Eradikal Alderdiaren jokalegiari ta "Trois Populaire,"kin daukoan artumonei buruz "cfadikal-alderdiaren jokabidea bakeari cusesta ta lafegikeri ta indarkeri gabe logeko izatez da" diño.

"L'Echo,"k Carcassonne'n Eradi-kaal-Alderdiak'ek egin daben batza-kan Delbos'ek egin daben itzaldia astertzen dau. Delbos asmo cnak dau kezan gizon esten dan, baina beforer aburua eta asmoak azaltzerakoan ez da ofen argi ta garbi mintzaten.

"L'Oeuvre,"k Delbos biotz aundiko ta gogo zuzeneko gizona dala diño. Laterien arte' aulu ta artu emone- an abefiaren alde jatof jokatu ei-dau ta onura asko lortu ei-dauz.

"L'Humanite,"ek gizon on esten dan Delbos, baina beforer azalpen batzuk oker deritxoz. Adimenez argi ta zoli dan Delbos jaunak bereizal-dien autu batzuk argia ta garbi ez dauz esan baina.

"L'Homme Libre,"ren aburuz gau za bafi bat, be, ez dau esan Delbos jaun'k here itzaldi entzutez ofetan. Laterien artean baina, Frantzia'ren entzulea goi-mailan Delbos jaur-taren jardunakafen dago, izpafingik erik onizal emoten daben.

"L'Ere Nouvelle,"ek asko goratzen dan Delbos jaunaren politika jokale-zea erbeste-autuetan, eta politika-jokera ori Frantzia'ri onurakor be onurakor izan yakola diño.

zjj ? d By fLgg shrdlu emfnyv drrm